T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/151
KARAR NO : 2025/303
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET:İdarece kamu gücü kullanılmak suretiyle, tek yanlı irade açıklamasına dayalı olarak tesis edilen; onaylı imar planının süresi içinde komisyona ibraz edilmediğinden bahisle, ot bedelinin mera gelir hesabına irat kaydedilmesine ilişkin işlem sonucunda uğranılan zararın tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. N. N. T. U.
Davalılar :1- Tarım ve Orman Bakanlığı
Vekili : Av. Y. K.
2- Ankara Valiliği
Vekili : Av. G. N. Ç. Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili; 484 hektarlık alanın kentsel dönüşüm ve gelişim alanı olarak ilan edilmesi üzerine, bu alan içinde kalan 588.168 metrekarelik meranın, 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14/1. maddesi ve Mera Yönetmeliğinin 8. maddesinin (a) fıkrası uyarınca tahsis değişikliği için müvekkili Belediye tarafından talepte bulunulduğunu, Ankara İl Mera Komisyonu kararıyla belirlenen 1.058.695 TL ot bedelinin yatırılmasına ve kesinleşmiş uygulama imar planının iki yıl içinde komisyona ibraz edilmesine karar verildiğini, ot bedelinin Ankara Büyükşehir Belediyesince 31/12/2018 tarihinde yatırılmasına rağmen, onaylı imar planının süresi içinde komisyona sunulamaması üzerine, yatırılan ot bedelinin Mera Gelirleri Hesabına irat kaydedildiğini, müvekkili belediye tarafından yatırılan ot bedelinin iadesi istemiyle Ankara İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne yapılan başvurunun reddine karar verildiğini belirterek, 1.058.695 TL ot bedelinin mevduat faizi uygulanmak suretiyle davalılardan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalılardan Tarım ve Orman Bakanlığı vekili, yasal süresi içinde verdiği cevap dilekçesi ile dava konusu uyuşmazlığın imar uygulamasından kaynaklandığı ve bu nedenle uyuşmazlığın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğini ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesi 16/11/2023 tarih ve E.2023/109 (Hakem), K.2023/19 sayılı kararı ile, *"idari yargı yolunun görevli olması ve yargı yolunun caiz olmaması sebepleriyle davanın usulden reddine"* karar vermiştir. Karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin

4. **Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesi 29/05/2024 tarih ve E.2024/1036, K.2024/1276 sayılı kararı** ile, 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14. maddesi ve Mera Yönetmeliğinin 8. maddesinin koşullarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin değerlendirilmesi ve davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına, davanın yeniden görülmesi için dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

5. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesinin göreve ilişkin kaldırma kararının tebliğ edilmesi üzerine davalılardan Tarım ve Orman Bakanlığı vekili, 02/07/2024 tarihli dilekçesi ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebinde bulunmuştur.

6. **Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesi 22/07/2024 tarih ve E.2024/137 (Hakem) sayılı** tensip (bozma) zaptında göreve ilişkin bir hususa yer vermemiş, davaya devam ederek 24/12/2024 tarihinde duruşma yapılmasına karar vermiştir.

7. Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinde 24/12/2024 tarihinde **yapılan** duruşmada, davalı Tarım ve Orman Bakanlığı vekili olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması ve dosyanın Danıştay Başsavcılığına gönderilmesi istemini tekrar etmiş, Mahkemece, 15/01/2025 tarih ve E.2024/137 (Hakem) sayılı ara kararı ile, davalı vekilinin, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda verdiği dilekçesi ile dava dosyasının örneğini Danıştay Başsavcılığına göndermiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

8. Danıştay Başsavcılığı, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin l. fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davalarının idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"... 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 10. maddesinin üçüncü fıkrasında, görev itirazının yargı merciince yerinde görülerek görevsizlik kararı verilmesi halinde, görev konusunun Uyuşmazlık Mahkemesince incelenebilmesi, temyizen bu kararın bozulmuş ve yargı merciince de bozmaya uyularak görevli olduğuna karar verilmiş bulunması, şartına bağlanmış ise de; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 45. maddesini değiştiren 18/06/2014 gün ve 6545 sayılı Kanunun 19. maddesinin 5. fıkrasında, Bölge İdare Mahkemesinin, davaya görevsiz mahkemenin bakmış olması halinde istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar vereceği, Bölge İdare Mahkemesinin bu fıkra uyarınca verilen kararlarının kesin olduğu, yine 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 353. maddesinin 1. fıkrasının a/3 bendinde mahkemenin görevli olmasına rağmen görevsizlik kararı vermiş olması halinde bölge adliye mahkemesinin, esası incelemeden kararın kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyayı kararı veren mahkemeye gönderilmesine duruşma yapmadan kesin olarak karar vereceğinin hüküm altına alınması karşısında; bakılan davada, davalı idare tarafından, davanın görüm ve çözümünün İdari Yargı'nın görevine girdiği ileri sürülerek yapılan görev itirazının kabulü ile davanın yargı yolu dava şartının mevcut bulunmaması nedeniyle usulden reddi yolundaki Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinin Hakem sıfatıyla verdiği 16/11/2023 tarih ve E:2023/109, K:2023/19 sayılı kararının istinaf başvurusu sonucu Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesinin 29/05/2024 tarih ve E:2024/1036, K:2024/1276 sayılı kararıyla kesin*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin

olarak kaldırılması sonucunda verilen olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemine ilişkin dilekçe üzerine usulde eksiklik görülmeyerek işin esasına geçildi:

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından mera vasıflı taşınmazın tahsis amacının değiştirilmesi için 31/12/2018 tarihinde davalı idareye ödenen ot bedelinin, onaylı imar planının süresi içinde komisyona sunulmadığından bahisle mera gelirleri hesabına irat kaydedilmesi nedeniyle davacı belediye tarafından ödenen meblağın iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddi üzerine irat kaydedilen 1.058.695 TL'nin mevduat faizi uygulanmak suretiyle tazmini istemiyle Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2024/137 (Hakem sıfatıyla) esasına kayden açılan davada; davanın görüm ve çözümünün idari yargının görev alanına girdiği ileri sürülerek davalı Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından görev itirazında bulunulduğu ve görev itirazının reddedilmesi üzerine olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasının istenildiği anlaşılmakla gereği düşünüldü;

İLGİLİ MEVZUAT :

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde ise, idarî eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları idarî dava türleri arasında sayılmıştır.

İdarî işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı Kanun'un 12 ve 13. maddeleri uyarınca, idarî yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan kanun hükümlerinin gereğidir.

İçtihat ve öğretide, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmış oldukları işlemler, "idarî işlem"; herhangi bir idarî işleme dayalı olmaksızın gerçekleştirdikleri maddî faaliyetleri ve görevleriyle ilgili hareketsizlikleri "idarî eylem" olarak tanımlanmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığınca, Ankara ili, Çankaya İlçesi, Karataş mahallesinde 484 hektarlık alanın kentsel dönüşüm ve gelişim alanı olarak ilan edilmesi üzerine söz konusu alan içinde kalan 588.168 metre karelik meranın 4342 sayılı Mera Kanununun 14/ı maddesi ve Mera Yönetmeliğinin 8. maddesinin (a) fıkrasının 10. bendi uyarınca tahsis değişikliği talebinde bulunulduğu, Ankara İl Mera Komisyonu kararıyla belirlenen 1.058.695 TL ot bedelinin yatırılmasına ve kesinleşmiş uygulama imar planının iki yıl içinde komisyona ibraz edilmesine karar verildiği, ot bedelinin Ankara Büyükşehir Belediyesince, 31/12/2018 tarihinde yatırılmasına rağmen onaylı imar planının süresi içinde komisyona sunulamaması üzerine yatırılan ot bedelinin Mera Gelirleri Hesabına irat kaydedildiği , davacı belediye tarafından yatırılan ot bedelinin iadesi istemiyle Ankara İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne yapılan başvurunun reddi üzerine irat kaydedilen 1.058.695 TL ot bedelinin mevduat faizi uygulanmak suretiyle tazminine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

İdarece kamu gücü kullanılmak suretiyle, tek yanlı irade açıklamasına dayalı olarak tesis edilen; onaylı imar planının süresi içinde komisyona ibraz edilmediğinden bahisle ot bedelinin "Mera Gelir Hesabına" irat kaydedilmesine dair işlem sonucunda uğranılan zararın tazminine ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde yer alan "İdarî eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında olduğu anlaşılmakta olup idarî yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir..."

9. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

10. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, uyuşmazlığın 2577 sayılı Kanun'un 2/1-(b) maddesi gereğince idari yargı yerinde çözümü gerektiği gerekçesiyle, Danıştay Başsavcılığının başvurusunun kabulü ile Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin

düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Bu düzenlemelere göre; meralarla ilgili olarak oluşturulan komisyon kararlarına karşı asliye hukuk, kadastro yapılan yerlerde ise kadastro mahkemelerinde dava açılabileceği; ancak, komisyonun uygun görüşü üzerine tahsis amacının değiştirilmesine yönelik ve ilgili kurumca onaylanarak idari işlem kimliği kazanan işlemlere karşı ise, idare mahkemelerinde dava açılabilecektir.

Olayda; davacı tarafından, idarece, yukarıda bilgileri verilen taşınmazların 4342 sayılı Kanun'un 14. maddesi kapsamında tahsis amacının değiştirilmesi talebiyle ilgili süreçte ot bedelinin mera gelir hesabına kaydedilmesine ilişkin işlem, kamu gücüne dayanılarak, resen ve tek yanlı olarak tesis edilen bir idari işlem niteliğinde bulunduğundan bu işlemden kaynaklanan zararın tazmini istemine ilişkin davanın 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarar görenler tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin, 27.12.2021 tarihli ve 2021/817 Esas, 2021/712 Karar sayılı kararında da benzer hususlar vurgulanmıştır.

Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesinin 29.05.2024 tarihli ve 2024/1036 E., 2024/1276 K. sayılı kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir..."

III. İLGİLİ HUKUK

11. 4342 sayılı Mera Kanunu'nun, *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; daha önce çeşitli kanunlarla tahsis edilmiş veya kadimden beri kullanılmakta olan mera, yaylak, kışlak ve kamuya ait otlak ve çayırların tespiti, tahdidi ile köy veya belediye tüzel kişilikleri adına tahsislerinin yapılmasını, belirlenecek kurallara uygun bir şekilde kullandırılmasını, bakım ve ıslahının yapılarak verimliliklerinin artırılmasını ve sürdürülmesini, kullanımlarının sürekli olarak denetlenmesini, korunmasını ve gerektiğinde kullanım amacının değiştirilmesini sağlamaktır."

12. 4342 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin (d) fıkrası şöyledir:

" Bu Kanunda geçen;

...

d) Mera: Hayvanların otlatılması ve otundan yararlanılması için tahsis edilen veya kadimden beri bu amaçla kullanılan yeri,"

13. 4342 sayılı Kanun'un *"Komisyon ve Teknik Ekipler"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 19/4/2018-7139/37 md.) Mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsisi Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yapılır. Bu amaçla valinin görevlendireceği bir vali yardımcısı başkanlığında; Bakanlık il müdürü, Bakanlık il müdürlüğünden konu uzmanı bir ziraat mühendisi, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yetkili temsilcisi, Orman Genel Müdürlüğü yetkili temsilcisi, ilgili köy veya mahalle muhtarı, defterdarlıktan veya bulunamaması halinde vali tarafından görevlendirilecek bir hukukçu, Milli Emlak Müdürlüğünden bir temsilci, Kadastro Müdürlüğünden bir teknik eleman, Ziraat Odası Başkanlığından bir temsilci ve ilgisine göre genel kolluk biriminde görevli bir temsilci olmak üzere on bir kişiden oluşan bir komisyon kurulur.

Komisyonlar valilik onayı ile oluşturulur. Vali yardımcısının bulunmadığı durumlarda komisyona Bakanlık il müdürü veya görevlendireceği konu uzmanı bir ziraat mühendisi başkanlık eder.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin

Mera, yaylak ve kışlak varlığı ile hayvancılık potansiyeli dikkate alınarak ihtiyaç duyulan il merkezi ve ilçelerde komisyona bağlı olarak çalışacak ve tespit, ölçme, harita yapma ve yer gösterme çalışmalarını yapmak üzere "Teknik Ekipler" oluşturulur.

(Değişik dördüncü fıkra: 27/5/2004-5178/1 md.) Bu ekipler; Bakanlık il veya ilçe müdürlüğünden bir ziraat mühendisi, Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünden bir ziraat mühendisi veya teknik eleman, Kadastro Müdürlüğünden bir teknik eleman, Millî Emlak Müdürlüğünden bir temsilci, orman içi, orman kenarı ve orman üst sınırı meraları ile ilgili olarak bir orman mühendisi, 22.11.1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununun uygulama alanlarında Tarım Reformu Teşkilatından bir ziraat mühendisi ile meradan yararlanan köy ise köyün muhtarı, belediye ise belediye temsilcisi ile komisyonun teklifi ve valinin onayı ile seçilen iki mahallî bilirkişiden oluşur.

Teknik ekipler ilçelerde kaymakamın, illerde komisyonun teklifi ve valinin onayı ile oluşturulur.

Komisyon ve teknik ekiplerin çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir."

14. 4342 sayılı Kanun'un *"Tahsis Kararının Tebliği, İlanı, İtirazı ve Kütüğe Kayıt"* başlıklı 13. maddesinin 5. fıkrası şöyledir:

"Komisyon kararlarına karşı 30 günlük askı ilan süresi ve tebligatı gerektiren hallerde tebliğden itibaren 30 günlük süre içinde asliye hukuk mahkemesine, kadastro yapılan yerlerdeise kadastro mahkemesine dava açılabilir."

15. 4342 sayılı Kanun'un *"Tahsis Amacının Değiştirilmesi"* başlıklı 14. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik: 27/5/2004-5178/3 md.)

Tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışlaktan bu Kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamaz. Ancak, bu Kanuna veya daha önceki kanunlara göre mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilmiş olan veya kadimden beri bu amaçla kullanılan arazilerden;

...

ı) (Ek: 10/9/2014-6552/112 md.) Cumhurbaşkanınca kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı olarak ilan edilen,

...

Yerlerin, ilgili müdürlüğün talebi, komisyonun ve defterdarlığın uygun görüşü üzerine,valilikçe tahsis amacı değiştirilebilir ve söz konusu yerlerin tescilleri Hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yaptırılır.

..."

16. 31/07/1998 tarih ve 23419 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mera Yönetmeliğinin *"Tahsis Amacının Değiştirilmesi"* başlıklı 8. maddesinin (a) fıkrası ve diğer ilgili kısımları şöyledir:

" a) Mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların tahsis amacının değiştirilmesi aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir:

1 - Mera, yaylak ve kışlak ile umuma ait çayır ve otlakların tahsis amacı, zaruri olan hallerde, ilgili Bakanlığın, Bakanlığa talebi, Maliye Bakanlığı ve Valiliğin uygun görüsü üzerine Bakanlıkça değiştirilebilir.

2 - İlgili Bakanlığın Bakanlığa müracaatlarında, tahsis amacı değiştirilecek alanın haritası veya krokisi, büyüklüğü, amacını belirten belgeler eklenir. Bakanlığa yapılan müracaatlar Valilik görüsüne esas olacak Komisyon raporunun hazırlanması amacıyla ilgili Valiliğe havale edilir.

3 - Valiliğin görüsüne esas olacak rapor Komisyonca hazırlanarak, karar defterine geçirilir ve rapor üyelerce imzalanır. Bakanlığa Valilik görüsü ile birlikte görüşe esas olan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin

ekler de gönderilir.

Valiliğin görüsüne esas olacak Komisyon raporu; Bakanlıkça istenecek veya Komisyonca verilecek diğer bilgiler yanında, bölgedeki hayvan sayısı, hayvanin cinsi, kaba yem kaynakları, kaba yem üretimi, üretilen kaba yemin ihtiyacı karşılama oranı ile tahsis amacının değiştirilmesi halinde kaba yem ihtiyacının nereden karşılanacağı, meranın vasfı, topografyası, toprak yapısı, vejetasyonun yapısı ayrıca yatırım için talep edilen alanın dışında başka uygun alan olup olmadığı gibi bilgileri içerir..

..

e) (Ek bent: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./3.. md.) Tahsil Edilecek Bedeller :

Kanunun 14 üncü maddesine göre tahsis amacı değişikliği uygun görülen alanlar için, 20 yıllık gelir esas alınarak, Komisyonca tespit edilecek ücret peşin olarak, ilgili kişi ve kuruluşlar tarafından Mera Fonu hesabına yatırılır ve daha sonra hazine adına tescil edilir."

17. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" b*aşlıklı 2. maddesi şöyledir :

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, davalı idare tarafından davanın görüm ve çözümünün idarî yargının görevine girdiği ileri sürülerek görev itirazında bulunulduğu, Ankara 26. Mahkemesince davanın görev yönünden reddine karar verildiği, istinaf yoluna başvurulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesince, bu kararın kaldırılarak, dosyanın anılan Mahkemeye gönderildiği bu aşamada davalı Tarım ve Orman Bakanlığı vekilince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebinde bulunulduğu, yeni esas numarasına kaydedilen dosyada davalı vekilince, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda verilen dilekçe gereği dava dosyasının Danıştay Başsavcılığına gönderildiği; davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazı üzerine, ilk derece mahkemesince verilen görevsizlik kararının Bölge Adliye Mahkemesince kaldırılması ve davalı Tarım ve Orman Bakanlığı vekilince 02/07/2024 tarihli dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin

talebinde bulunulması nedeniyle, Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22/07/2024 tarihli tensip zaptının görevlilik kararı niteliğinde olduğu değerlendirilerek, Kanun'un 12/1. maddesinde belirtilen süre içinde başvuruda bulunulduğunun kabulü ile, Danıştay Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava; Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı olarak ilan edilen alan içerisinde kalan meranın, tahsis amacının değiştirilmesi talebiyle ilgili süreçte, davacı Belediye tarafından ot bedeli yatırıldığı halde onaylı imar planının süresi içinde komisyona ibraz edilemediği gerekçesiyle ot bedelinin mera gelirleri hesabına irat kaydedilmesine ilişkin işlem tesis edilmesi nedeniyle, uğranılan zararın davalılardan tahsili istemiyle açılmıştır.

21. Dosyanın incelenmesinden; 484 hektarlık alanın kentsel dönüşüm ve gelişim alanı olarak ilan edilmesi üzerine, söz konusu alan içinde kalan 588.168 metrekarelik meranın, 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14/1 ve Mera Yönetmeliğinin 8. maddesinin (a) fıkrası uyarınca Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığınca tahsis değişikliği talebinde bulunulduğu, Ankara İl Mera Komisyonu kararıyla belirlenen 1.058.695 TL ot bedelinin yatırılmasına ve kesinleşmiş uygulama imar planının iki yıl içinde komisyona ibraz edilmesine karar verildiği, ot bedelinin Ankara Büyükşehir Belediyesince, 31/12/2018 tarihinde yatırılmasına rağmen, onaylı imar planının süresi içinde komisyona sunulamaması üzerine, yatırılan ot bedelinin Mera Gelirleri Hesabına irat kaydedildiği, davacı Belediye tarafından, yatırılan ot bedelinin iadesi istemiyle Ankara İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne yapılan başvurunun reddi üzerine, irat kaydedilen 1.058.695 TL ot bedelinin mevduat faizi uygulanmak suretiyle davalılardan tahsiline karar verilmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

22. Olayda; davacı tarafından, idarece, yukarıda bilgileri verilen taşınmazların 4342 sayılı Kanun'un 14. maddesi kapsamında tahsis amacının değiştirilmesi talebiyle ilgili süreçte ot bedelinin mera gelir hesabına kaydedilmesine ilişkin işlem, kamu gücüne dayanılarak, resen ve tek yanlı olarak tesis edilen bir idari işlem niteliğinde bulunduğundan bu işlemden kaynaklanan zararın tazmini istemine ilişkin davanın 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarar görenler tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22/07/2024 tarih ve E.2024/137 (Hakem) sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22/07/2024 tarih ve E.2024/137 (Hakem) sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Doğan AĞIRMAN	Üye Eyüp SARICALAR	Üye Muharrem ÜRGÜP
	Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /+bUjzT - NrwOo+Y - OlayPva - Fd3BBI= ile erişebilirsin